

Anton de Kom Universiteit van Suriname

Bibliotheek

APPROVAL

NAAM:

Jmandikrono Florisha

verleent aan de AdeKUS kosteloos de niet-exclusieve toestemming om haar zijn afstudeerscriptie
via de catalogus full-text beschikbaar te stellen aan gebruikers binnen en buiten de AdeKUS.

Plaats en datum:

Paramaribo 25 jan 2022

Handtekening

Jmandikrono

Anton de Kom Universiteit van Suriname

Faculteit der Maatschappijwetenschappen

De transitie van US GAAP naar IFRS en de impact op de financiële prestaties van GOw2

Thesis ter verkrijging van de graad van Bachelor of Science in de Economie

Studierichting : Economie

Naam : Imandikromo Floriska

Begeleider : Ambrose Idi

Paramaribo, januari 2022

Voorwoord

Ter afsluiting van de Bachelor studie aan de Faculteit de Maatschappij Wetenschappen van de Anton de Kom Universiteit van Suriname, studierichting Economie, is deze thesis geschreven.

De student is vrij in het kiezen van het onderwerp. Het onderwerp van deze thesis valt in het vakgebied van Externe Verslaggeving. De bedoeling is met name inzicht te verkrijgen in het gekozen onderwerp door op zoek te gaan naar verschillende literatuur en dit te verwerken in de thesis.

Het schrijven van deze thesis heeft mij geleerd dat een goede planning belangrijk is. Naast een goed planning moet er kritisch worden gekeken naar de verschillen bronnen op juistheid, relevantie en de betrouwbaarheid ervan. Verder heb ik meer inzicht gekregen tussen de overeenkomsten en verschillen tussen US GAAP en IFRS voor wat betreft Omzetverantwoording en Hyperinflatie, het gekozen onderwerp.

Verschillende personen hebben een belangrijke rol gespeeld bij het schrijven van deze scriptie. Allereerst wil ik de Here bedanken voor elk moment, de kracht, de kennis die Hij heeft gegeven. Verder bedank ik mijn scriptiebegeleider, dhr. I. Ambrose, de richting coördinator, dhr. V. Ramdin MSc en de medebeoordelaar, dhr. J. Rampersad MSc voor de kritische begeleiding gedurende het heel proces. Een speciale dank aan mijn geliefd gezin, mijn familie en alle personen die op welke wijze dan ook mij hebben ondersteunt vanaf het moment dat ik begon met mijn thesis.

Samenvatting

Per 31 augustus 2017 is de Wet op de jaarrekening aangenomen. Het aannemen van de wet heeft gevolgen voor de financiële verslaglegging van bedrijven, met name de manier van verslaglegging, rapportering en organisatorische inrichting van de administratie. De wet schrijft dat de jaarrekeningen volgens de IFRS standaarden opgesteld moeten worden. GOw2 heeft voor de transitie in 2018 naar IFRS haar jaarrekening opgesteld volgens de US GAAP standaarden.

Het doel van dit onderzoek is het in beeld brengen van het effect op de financiële verantwoording van GOw2 door de transitie van US GAAP naar IFRS. Om dit doel te bereiken staat de volgende onderzoeksvraag centraal:

‘Wat is de invloed van de transitie van US GAAP naar IFRS op de financiële verantwoording van GOw2?’

Om dit doel te bereiken is het onderzoek gericht op 2 van de standaarden binnen IFRS en US GAAP. Volgens IFRS zijn het IAS 29 en IFRS 15 en volgens US GAAP ASC 830 en ASC 606. Er is in beide gevallen ingegaan op de inhoud van de standaarden en welk effect ze hebben op GOw2.

Concluderend kan gezegd worden dat bij de verantwoording van opbrengsten uit contracten er tussen IFRS 15 en ASC 606 geen significante verschillen zijn. Een jaarrekening opgesteld op basis van IFRS grondslagen zal voor dit onderdeel niet verschillen van een jaarrekening opgesteld op basis US GAAP grondslagen.

In het geval van Hyperinflatie zijn er wel significante verschillen tussen IAS 29 en ASC 830. Volgens IAS 29 is er sprake van hyperinflatie als het indexcijfer 100% nadert in het jaar waarover gerapporteerd wordt. Volgens ASC 830 moet dit cijfer meer dan 100% zijn in het jaar voorafgaand aan het boekjaar waarover gerapporteerd wordt. Door deze benadering was volgens IAS al in 2016 sprake van hyperinflatie en daardoor toepassing van hyperinflatie accounting terwijl dit voor US

GAAP pas in 2018 het geval was. Dit betekent dat de financiële verantwoording volgens IFRS er anders uit ziet dan US GAAP voor dit onderdeel.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inleiding	4
1.1 Achtergrondinformatie.....	4
1.2 Relevantie	7
1.3 Doel en onderzoeksvraag	8
1.4 Structuur van het onderzoek	9
1.5 Methodologie	9
Hoofdstuk 2: Theoretisch kader.....	10
2.1 Inleiding	10
2.2 De wet op jaarrekening	10
2.3 Eerste toepassing van IFRS.....	14
2.4 De omzetverantwoording volgens US GAAP en IFRS	16
2.5 Financiële rapportage in hyperinflatie economieën volgens IFRS en US GAAP.....	29
Hoofdstuk 3: Case GOw2	34
3.1 Inleiding	34
3.2 Omzetverantwoording bij GOw2 volgens US GAAP	35
3.3 Omzetverantwoording bij GOw2 volgens IFRS 15	35
3.4 Hyperinflatie in Suriname.....	40
3.5 De impact van de hyperinflatie op de financial statement van GOw2.....	41
Hoofdstuk 4: Conclusie en Aanbevelingen.....	45
Lijst van geraadpleegde bronnen	49

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1 Achtergrondinformatie

Al meer dan 4 jaar is de Wet op de jaarrekening in Suriname mede door de inspanning van Suriname Chartered Accountants Institute (SCAI) aangenomen. De Nationale Assemblee (DNA) heeft de Wet op de jaarrekening op 31 augustus 2017 aangenomen. De wet is van toepassing vanaf het moment van afkondiging in het Staatsblad van de Republiek Suriname. Accountantsbureau BDO Suriname heeft de rechtspersonen geadviseerd om vroegtijdig te beraden en/of maatregelen te treffen om de gevolgen van de wet tijdig door te voeren in de interne systemen, processen en rapportages. (Wet op de jaarrekening)

Het aannemen van de wet heeft gevolgen voor de financiële verslaglegging van bedrijven, met name de manier van verslaglegging, rapportering en organisatorische inrichting van de administratie. In 2018 hadden 179 landen reeds een wet op de jaarrekening waarbij middelgrote en grote rechtspersonen verplicht zijn een jaarrekening na balansdatum op te stellen en deze ook te publiceren.

Met de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd aan o.a. aandeelhouders over de activiteiten van een rechtspersoon over het jaar waar ze verantwoording afleggen. Een jaarrekening geeft de lezer inzicht in de financiële situatie van het bedrijf.

In onze economie zijn er verschillende typen bedrijven operationeel. De wet heeft hiermee rekening gehouden, waarbij er is aangegeven aan welke verplichtingen voldaan moet worden en voor welke verplichtingen er vrijstellingen zijn.

Naast de verplichtingen die de wet stelt, biedt dit de mogelijkheid aan bedrijven om makkelijker een lening te sluiten.

De wet op de jaarrekening is van kracht op rechtspersonen en niet op eenmanszaken. Voor de eenmanszaken geldt het Surinaams Wetboek van Koophandel. (Wet op de Jaarrekening)

De wet onderscheidt de volgende verslaggevingsstandaarden, die gebruikt moeten worden voor het opstellen van een jaarrekening:

1. De fiscale waarderingsgrondslagen ingevolge het goedkoopmansgebruik zoals vervat in de Wet inkomstenbelasting 1922;
2. De International Financial Reporting Standards for Small Sized Entities (IFRS for SME), zoals deze gepubliceerd worden door de International Accounting Standard Board (IASB);
3. IFRS, de uitgebreide versie of andere internationaal aanvaarde verslaggevingsstandaarden, die nader bij besluit zij bepaald.

(Wet op de Jaarrekening)

Voor bedrijven die reeds een jaarrekening opstellen volgens andere dan bovengenoemde standaarden, zullen dus bij wet de jaarrekening nu moeten opstellen volgens het IFRS.

De basis voor IFRS is het rapporteren op basis van de actuele waarden "fair value". In heel wat landen is IFRS de verplichte standaard voor het opstellen van de jaarrekening. Door het hanteren van een eenduidige standaard brengt dit wereldwijde vergelijkbare informatie met zich mee. Wetgevers zijn hierdoor eerder geneigd om de IFRS-standaarden op te nemen in hun wet. Zo is sinds 1 januari 2005 zijn beursgenoteerde bedrijven in de EU verplicht conform IFRS te rapporteren. De vergelijkbaarheid is heel belangrijk voor investeerders die hierdoor jaarrekeningen kunnen vergelijken om te komen tot de beste investeringsbeslissing.

Afbakening van het onderwerp

IFRS omvat de oudere IAS (International Accounting Standards) en nieuwe IFRS standaarden met in totaal 42 standaarden. In dit onderzoek wordt de focus geplaatst op 2 van deze standaarden en het effect op de financiële prestatie van een onderneming bij een eventuele overstap naar IFRS. Deze 2 standaarden zijn:

1. IAS 29 – Financiële verslaggeving in economieën met hyperinflatie.
2. IFRS 15 – Opbrengsten uit contracten met klanten.

Bij de beoordeling van het effect van deze standaarden op de cijfers in de jaarrekening zijn de jaarrekeningen 2018, 2019 en 2020 beoordeeld.

Bedrijven die de overstap zullen doen naar IFRS moeten rekening mee houden dat deze consequenties heeft voor alle financiële processen. Belangrijk is dat de verschillen tussen de huidige standaard en IFRS goed in kaart gebracht worden. In deze thesis zullen voor de 2 standaarden de verschillen en het in kaart gebracht worden door een vergelijking te maken tussen de IFRS standaarden en de US GAAP standaarden welke van toepassing waren voor de overstap. De US GAAP standaarden zijn de verslaggevingsstandaarden die verplicht zijn gesteld in de Verenigde Staten van Amerika. De 2 standaarden die hier behandeld worden, zijn vervat in de volgende Accounting Standard Codification (ASC):

1. ASC 830 – Foreign Currency Matters, en
2. ASC 606 – Revenue from Contracts with Customers.

Voor het opstellen van de jaarrekening volgens de IFRS standaarden moet er rekening worden gehouden met het besluit van de IASB. De International Accounting Standards Board (IASB) heeft besloten om first-time adopters niet vrij te stellen voor de toepassing van IAS 29.

De eerste toepasser dient bij het opstellen van de IFRS openingsoverzicht van de financiële positie IAS 29 toe te passen op alle perioden waarin de economie van de functionele valuta of presentatievaluta hyper inflatoir was.

Daarnaast is er sinds kort een nieuwe standaard van kracht, het IFRS 15 – Opbrengsten uit contracten met klanten. In deze standaard zijn de eisen opgenomen voor het verwerken van opbrengsten van contracten met klanten.

De effectieve datum van IAS 29 was 1 januari 1990. IAS 29 heeft betrekking op de financiële verslaggeving in landen die te maken hebben met hyperinflatie en is bedoeld om specifieke standaarden vast te stellen voor entiteiten die rapporteren in de valuta van een economie met hyperinflatie, zodat de verstrekte financiële informatie zinvol is.

De International Accounting Standards Board (IASB) en het Amerikaanse Financial Accounting Standards Board (FASB) zijn, na veel overleg zijn, op 28 mei 2014 een gezamenlijke accounting standaard overeengekomen die betrekking heeft op de verantwoording van opbrengsten. Deze standaard volgens de IASB staat bekend als IFRS 15 Opbrengsten van contracten met klanten en bij de FASB staat deze bekend als de ASC 606. Het is de bedoeling dat IFRS 15 de gap tussen IFRS en US GAAP moet wegwerken.

IFRS 15 is effectief ingaande 1 januari 2018 en vervangt de volgende standaarden:

1. IAS 18 Revenue
2. IAS 11 Construction Contracts
3. SIC 31 Revenue – Barter transaction involving advertising services
4. IFRIC 13 Customer Loyalty Programs
5. IFRIC 15 Agreements for the Construction of Real Estate
6. IFRIC 18 Transfer of Asset from Customers

(EY handboek Jaarrekening 2018)

Het effect dat IFRS 15 zal hebben op het bedrag en timing van omzetverantwoording zal per bedrijf, sector, transactie en de jurisdictie verschillen. De omzetrichtlijnen die voor het ontstaan van IFRS 15 werden toegepast, waren beperkt en moeilijk toe te passen op complexe transacties. Met de komst van IFRS 15 worden deze minpunten weggenomen, omdat dit standaard een robuust en uitgebreid kader omvat en dat de toepassing consistent is op alle contracten voor goederen of diensten.

(McConnel, 2014)

1.2 Relevantie

Met de aanname van de wet op de jaarrekening zijn ondernemingen wettelijk verplicht een jaarrekening op te maken. Voor de inrichting van de jaarrekening is o.a. IFRS primair als verslaggevingsstandaard opgenomen en onderneming die wettelijk verplicht zijn de jaarrekening zullen deze moeten doen op basis van IFRS. Ondernemingen die de overstap zullen doen naar IFRS moeten rekening mee houden dat deze consequenties heeft voor alle financiële processen. Belangrijk is dat de verschillen tussen de huidige standaard en IFRS goed in kaart gebracht worden.

De resultaten van mijn onderzoek kunnen door andere ondernemingen in Suriname als leidraad gebruikt worden bij hun transitie naar IFRS vanwege de omzetverantwoording (IFRS 15) die vaak een materiele post is van de jaarrekening en de economie en valuta van Suriname die van invloed is op het ondernemen en de jaarrekening. IAS 29 is in landen waar er sprake is van hoge inflatie van groot belang. Als wij kijken naar de economie van Suriname dan merken wij op dat deze in

de afgelopen 40 jaren meerdere keren verstoord is geraakt, hierdoor waren er terugkerende periodes van grote inflatie en economische teruggang.

Overige belanghebbenden waaronder studenten kunnen deze thesis gebruiken als een bron van informatie.

1.3 Doel en onderzoeksvraag

Op basis van de Wet op de Jaarrekening gestelde eisen heeft de moedermaatschappij Staatsolie Maatschappij Suriname N.V. en al haar dochtermaatschappijen de transitie gemaakt van US GAAP naar IFRS als basis bij het opstellen van de jaarrekening.

De dochtermaatschappij GOw2 Energy Suriname N.V. (GOw2) heeft ingaande het controlejaar 2019 haar jaarrekening opgesteld volgens het IFRS. Daarvoor werd de jaarrekening opgesteld op basis van de US GAAP standaarden. In dit onderzoek zal de nadruk gelegd worden op het verschil in de US GAAP en IFRS standaarden en het effect hiervan op de financiële prestatie van de organisatie, waarbij de focus wordt gelegd op de standaarden IAS 29 en IFRS 15.

De volgende onderzoeksvraag ligt ten grondslag aan dit onderzoek:

‘Wat is de invloed van de transitie van US GAAP naar IFRS op de financiële verantwoording van GOw2?’

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvraag wordt dit onderzoek uiteengezet in deelvragen die zal zorgdragen voor een opbouwende conclusie. In dit onderzoek zal nagegaan worden in welke vorm hyperinflatie de financiële prestatie van GOw2 beïnvloed en hoe de verwerking moet plaatsvinden volgens US GAAP en IFRS. Verder wordt aandacht besteed aan omzetverantwoording volgens US GAAP en IFRS. De belangrijke verschillen en effecten zullen in kaart worden gebracht op basis waarvan kan worden vastgesteld welke gevolgen de transitie naar IFRS heeft op de resultaten en het vermogen van GOw2

1.4 Structuur van het onderzoek

Zoals in het vorig paragraaf is vermeld, zal het onderzoek verder worden uiteengezet middels deelvragen. Deze zijn:

1. Wat houden US GAAP en IFRS in?
2. Wat zijn de belangrijke overeenkomsten/verschillen tussen US GAAP en IFRS wat betreft IAS 29 en IFRS 15?
3. Hoe beïnvloeden ze de verschillende financiële prestatie van GOW2?
4. Zal het inzicht materieel anders zijn bij de keuze uit 1 van deze standaarden?

Het structuur van het onderzoek is het beantwoorden van de bovengenoemde deelvragen, die zal zorgdragen voor een opbouwende conclusie en eindigt met aanbevelingen.

1.5 Methodologie

Om antwoord te geven op de deelvragen zal gebruikt gemaakt worden van literatuurstudie. Verder zal ik door middel van deskresearch een analyse doen van de IFRS en US GAAP jaarrekeningen van GOW2. Er wordt gebruikt gemaakt van diverse bronnen. Om de bronnen te kunnen vinden is gebruik gemaakt van 'keyterms'. De keyterms in dit onderzoek zijn 'IAS29', 'ASC830', 'IFRS 15', 'ASC606', 'IFRS', 'US GAAP' en 'wet op de jaarrekening'.

Deze thesis bevat vier hoofdstukken met conclusies en aanbevelingen. In hoofdstuk één wordt er ingegaan op de relevantie en methodologie van dit onderzoek. De probleemstelling en de deelvragen worden toegelicht. In hoofdstuk twee wordt het literatuuronderzoek of theoretisch kader omschreven met name omzetverantwoording en hyperinflatie volgens IFRS en US GAAP. Hoofdstuk drie het theoretisch kader toegelicht waarbij deze betrekking heeft GOW2. Deze thesis wordt afgesloten met hoofdstuk vier met name conclusies en aanbevelingen.

Hoofdstuk 2: Theoretisch kader

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zal nader worden ingegaan op de relevante theoretische aspecten betreffende de jaarrekening in Suriname, de opmaak daarvan overeenkomstig IFRS en US GAAP en de verschillen tussen US GAAP en IFRS voor wat betreft 1. de omzetverantwoording en 2. de financiële rapportage in een hyper inflationaire economie.

2.2 De wet op jaarrekening

Een jaarrekening is een heel belangrijk product:

1. het is de basis voor de financiële verantwoording van een onderneming.
2. het is ook de basis voor de aangifte van inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting.
3. ieder zou op basis van de jaarrekening een verantwoord oordeel over een onderneming moet kunnen vormen. (Wet op de Jaarrekening)

De wet beoogt daarom de externe verslaglegging van ondernemingen nader te regelen waarbij de reikwijdte, de eisen en verplichten worden bepaald.

Aanname van de wet

Op 31 augustus 2017 is de Wet op de jaarrekening door De Nationale Assemblée (DNA) met algemene 38 stemmen aangenomen. Deze wet moet zorgdragen voor meer transparantie en goed bestuur. Organisaties van Openbaar Belang (OOB's) en grote bedrijven zijn verplicht de jaarrekening volgens IFRS op te stellen. Middelgrote bedrijven moeten de jaarrekening opstellen volgens IFRS SME .

Deze bedrijven zijn wettelijk verplicht de jaarrekening te laten controleren door een onafhankelijke accountant alsmede de jaarrekening openbaar te maken.

(Wet op de Jaarrekening)

De jaarrekening

De normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd geeft de jaarrekening een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd omtrent het vermogen en het resultaat, alsmede voor zover de aard van een jaarrekening dat toelaat, omtrent de solvabiliteit en de liquiditeit van de rechtspersoon. (Wet op de Jaarrekening)

De enkelvoudige jaarrekening bevat ten minste de balans, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en het verloopoverzicht van het eigen vermogen en een toelichting.

Het jaarrapport bestaat uit de jaarrekening, het bestuursverslag en overige gegevens, zoals het verslag van de Raad van Commissarissen en controle verklaring.

Het bestuursverslag mag niet in strijd zijn met de jaarrekening.

Het bestuursverslag geeft een getrouw beeld van de toestand op de balansdatum en de activiteiten gedurende het boekjaar van de rechtspersoon en van de groepsrechtspersoon waarvan de financiële gegevens in haar jaarrekening zijn opgenomen. Verwachte activiteiten na het einde van het boekjaar wordt ook vermeld.

Het opmaken van de jaarrekening geschiedt jaarlijks binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar. (Wet op de Jaarrekening)

De geconsolideerde jaarrekening bevat tenminste de geconsolideerde balans, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde kasstroomoverzicht, het verloopoverzicht van het eigen vermogen en een toelichting op de enkelvoudige jaarrekening en valt onder de controleplicht indien deze van toepassing is op de enkelvoudige verantwoording.

De rechtspersoon die aan het hoofd staat stelt een geconsolideerde jaarrekening op waarbij de eigen financiële gegevens opgenomen worden, samen met die van de dochterrechtspersonen waarover de rechtspersoon die aan het hoofd staat de centrale leiding heeft of een overheersende zeggenschap.

Het eigen vermogen in de geconsolideerde jaarrekening hoeft niet worden uitgesplitst. Het aandeel in het groepsvermogen en in het geconsolideerd belang dat niet aan de rechtspersoon toekomt, wordt vermeld. (Wet op de Jaarrekening)

Verslaggevingsstandaarden

De wet onderscheidt de volgende verslaggevingsstandaarden voor het opstellen van de jaarrekening:

1. De fiscale waarderingsgrondslagen ingevolge het goedkoopmansgebruik zoals vervat in de Wet inkomstenbelasting 1922.
2. De International Financial Reporting Standard for Small and Medium Sized Entities (IFRS for SME), zoals gepubliceerd worden door de International Accounting Standard Board (IASB).
3. IFRS, de uitgebreide versie of andere internationale verslaggevingsstandaarden, die nader bij staatsbesluit zijn bepaald.

De rechtspersoon vermeldt in de toelichting op de jaarrekening welke verslaggevingsstandaard is toegepast. (Wet op de Jaarrekening)

Omvangscriteria

Om na te gaan welke verslaggevingsstandaard toe te passen moet eerst worden nagegaan wat voor soort rechtspersoon het is. Om vast te stellen als het gaat om een grote, middelgrote of een kleine rechtspersoon wordt van onderstaande uitgegaan:

1. Het gemiddeld aantal voltijdse werkzame personen over het boekjaar;
2. De netto-omzet, uitgaande van de normale niet incidentele bedrijfsactiviteiten over het boekjaar; en
3. De waarde van de activa volgens de balans per einde van het boekjaar.

De volgende criteria gelden voor:

Rechtspersoon	Activa in SRD of equivalent vreemde valuta	Netto-omzet	Personeelsaantal
Groot	12 miljoen	24 miljoen	50
Middelgroot	3 miljoen	6 miljoen	20 – 50
Klein	≤ 3 miljoen	≤ 6 miljoen	≤ 20

De beoordeling geschiedt op basis van 2 opeenvolgende balansdata, hierbij moet een rechtspersoon voldoen aan tenminste 2 van de 3 criteria.

De economische ontwikkeling kan aanleiding geven om de omvangscriteria bij te stellen. De bijstelling geschiedt bij staatsbesluit. (Wet op de Jaarrekening)

Openbaarmaking van de jaarrekening (publicatieplicht)

Iedere rechtspersoon die verplicht is om een jaarrekening op te maken, is verplicht deze openbaar te maken, tenzij daarvan vrijgesteld bij of krachtens deze wet. De jaarrekening wordt samen met bestuursverslag en de controleverklaring openbaar gemaakt en wel in dezelfde taal (nederlands of engels). (Wet op de Jaarrekening)

Controleplicht

De jaarrekening van grote en middelgrote bedrijven worden gecontroleerd door een onafhankelijk gecertificeerde accountant. De accountant gaat na als de jaarrekening het vereiste inzicht geeft, voldoet aan de gestelde voorschriften, is het bestuursverslag verenigbaar met de jaarrekening en als er materiele onjuistheden zijn.

De accountant geeft na zijn onderzoek een uitslag in de vorm van een verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening. Dit wordt de controle verklaring genoemd.

De controle verklaring kan betreffen:

1. Een goedkeurende verklaring
2. Een verklaring met beperking
3. Een afkeurende verklaring of een verklaring van oordeelonthouding.

De accountant ondertekent en dagtekent de controleverklaring.

(Wet op de Jaarrekening)

Administratieve boete

Aan een rechtspersoon kan een boete worden opgelegd door de Directeur van het ministerie belast met economische aangelegenheden ter hoogte van:

1. SRD 10,000, het niet tijdig laten opmaken van de jaarrekening,
2. SRD 100,000, bij het:
 - a) niet deponeren van de jaarrekening ten kantore van het handelsregister;

- b) niet ter inzage leggen bij de desbetreffende rechtspersonen v.w.b. middelgrote en kleine rechtspersonen;
- c) niet laten uitvoeren van een accountantscontrole.

(Wet op de Jaarrekening)

Voor het opleggen van de boete alsmede de vaststelling van de boete, wordt rekening gehouden met de ernst en de duur van de overtreding, alsmede de omvang van de rechtspersoon.

(Wet op de Jaarrekening)

Overgangsbepaling

Voor grote rechtspersonen voorziet de Wet in een overgangsperiode van 3 jaren, sinds de aanneming van de wet. Vanaf het boekjaar 2020 moet de jaarrekening voldoen aan de verslaggevingsstandaarden. In de tussentijd worden zij in de gelegenheid gesteld om zich voor te bereiden op de toe te passen waarderingsgrondslagen. Voor middelgrote en kleine rechtspersonen moet de jaarrekening vanaf het boekjaar 2021 voldoen aan de verslaggevingsstandaarden.

(Wet op de Jaarrekening)

2.3 Eerste toepassing van IFRS

Bij de eerste toepassing van IFRS (IFRS 1) moet de entiteit de jaarrekening opstellen alsof het altijd al IFRS heeft toegepast. Het aannemen van IFRS, het toepassen van nieuwe boekhoudnormen, kan uitdagend zijn voor een rechtspersoon. De omvang van de inspanning die gepaard gaat bij de aanneming van IFRS kan niet onderschat worden. De vereisten volgens de nieuwe norm kan verschillen met de norm die voorheen gebruikt werd.

IFRS 1 omschrijft het toepassingsgebied waarin een entiteit valt voor het opstellen van een eerste IFRS-jaarrekening. Een entiteit valt onder het toepassingsgebied van IFRS als de eerder recente gepresenteerde jaarrekening:

1. overeenkomstig de nationale voorschriften is, maar niet consistent met de IFRS;

2. in alle opzichten conform IFRS is, maar in de jaarrekening wordt het niet vermeld dat het conform IFRS is opgesteld;
3. overeenkomstig enkele voorschriften van IFRS is;
4. overeenkomstig nationale voorschriften is die niet consistent zijn met IFRS, maar gebruikt wel enkele IFRS standaarden voor enkele posten die niet overeenkomstig de nationale voorschriften zijn.
5. overeenkomstig met nationale voorschriften is, waarbij er een aansluiting is gemaakt van enkele bedragen volgens de IFRS standaarden.

(EY handboek Jaarrekening 2018)

Een dochteronderneming van een IFRS-rapporterende moedermaatschappij, kan de gerapporteerde bedragen gebruiken als de dochtermaatschappij overgaat tot het toepassen van IFRS in haar eigen financiële overzichten.

Een entiteit die reeds IFRS standaarden toepast ter voorbereiding van de financiële overzichten, kan IFRS 1 niet toepassen in de wijzigingen van haar Accounting Policies.

Zo'n entiteit zou dus het onderstaande moeten toepassen:

1. De vereisten van IAS 8 Grondslagen voor financiële wijzigingen, schattingswijzigingen en fouten; en
2. Specifieke transitie vereisten van andere IFRS standaarden.

Openingsbalans:

Er moet een openingsbalans opgesteld worden per overgangsdatum/transitiedatum. Dit is de aanvangsdatum van de oudste vergelijkende cijfers. Vereist wordt vergelijkende cijfers van tenminste 1 jaar onder IFRS.

Het is toegestaan meerdere boekjaren onder de vorige regelgeving op te nemen, maar dit moet wel vermeld worden en aangeven wat de belangrijkste verschillen zijn ten opzichte van IFRS.

(EY handboek Jaarrekening 2018)

Een voorbeeld uit EY handboek jaarrekening 2018:

Eerste toepassing IFRS – openingsbalans en vergelijkende cijfers

Een Nederlandse rechtspersoon die in 2018 voor de eerste maal IFRS toepast en vergelijkende cijfers op basis van IFRS voor één jaar opneemt, dient een openingsbalans voor 1 januari 2017 op te stellen. De transitiedatum is dus 1 januari 2017.

Indien deze rechtspersoon voor twee jaar vergelijkende cijfers op basis van IFRS opneemt, dient zij een openingsbalans voor 1 januari 2016 op te stellen. Zij zal dan in de toelichting de vergelijkende gegevens dienen weer te geven voor de jaren 2016 en 2017.

De rechtspersoon past alle standaarden en interpretaties toe die van kracht zijn per 31 december 2018.

(EY handboek Jaarrekening 2018)

Bij het opstellen van de financiële overzichten moet de entiteit:

1. Alle activa en passiva opnemen volgens de IFRS standaarden 'recognition';
2. Geen activa of passiva opnemen als de IFRS dit niet toestaat 'derecognition';
3. Classificatie van items volgens de vorige regelgeving, dat deze nu conform IFRS zal zijn;
4. Alle opgenomen activa en passiva meten (waardering) door IFRS standaarden toe te passen.

(EY handboek Jaarrekening 2018)

2.4 De omzetverantwoording volgens US GAAP en IFRS

US GAAP is een term die binnen het vakgebied van externe verslaggeving wordt gebruikt en die staat voor 'United States Generally Accepted Accounting Principles'. De term US GAAP wordt gebruikt om het stelsel van verslaggevings- en accountingprincipes aan te duiden dat wordt gebruikt in de Verenigde Staten.

US GAAP is samen met IFRS het belangrijkste stelsel van verslaggevingsregels en het wordt naast door Amerikaanse, ook door niet-Amerikaanse bedrijven gebruikt die op de Amerikaanse markt en aandelenbeurzen actief zijn.

De **International Financial Reporting Standards (IFRS)** zijn een boekhoudkundige standaard voor jaarverslagen van bedrijven.

IFRS omvat de oudere IAS (International Accounting Standards). De oudere IAS-standaarden zijn niet komen te vervallen maar zijn uitgebreid en verder uitgewerkt. Daarnaast zijn een aantal IFRS-normen toegevoegd.

Basis voor IFRS is het rapporteren op basis van "fair value", er moet worden gerapporteerd op basis van de actuele waarden (dit in tegenstelling tot de oude verslagleggingsregels, waarbij de aankoopwaarde de basis kon vormen). Van aandelen in het bezit van het bedrijf kan de actuele waarde aanzienlijk variëren, wat duidelijk waarneembaar is als ze beursgenoteerd zijn. Deze veranderingen in de waarde beïnvloeden het vermogen en de winst, ook als het resultaat van de bedrijfsactiviteiten zelf niet is veranderd.

Omzetverantwoording volgens ASC 606

De Financial Accounting Standards Board (FASB) heeft op 28 mei 2014 de standaard ASC 606 Opbrengst uit contracten met klanten gepubliceerd. Het kernprincipe van deze standaard is dat het boekhoudkundige richtlijnen biedt voor alle opbrengsten uit contracten met klanten. Het is van toepassing op contracten van een bedrijf met klanten, met uitzondering van contracten die vallen onder andere normen (leasing, verzekering). De ontwikkeling van de ASC 606 heeft tot doel om consistentie in financiële rapportage te bevorderen, vergelijkende analyse en de opstelling van financiële overzichten te vereenvoudigen via een 5 stappenmodel voor omzet verantwoording.

Het 5-stappenmodel voor omzetverantwoording ziet er als volgt uit:

1. Identificeer de overeenkomst(en) met de klant
2. Identificeer de prestatieverplichtingen in het contract
3. Bepaal de transactieprijs
4. Wijs de transactieprijs toe aan de prestatieverplichtingen in de overeenkomst
5. Verantwoord de opbrengsten op het moment dat de entiteit voldaan heeft aan de individuele prestatieverplichting.

(Revenue from Contracts with Customers (Topic 606))

<https://asc.fasb.org/imageRoot/32/79982032.pdf>

Ad 1. Identificeer de over de overeenkomst met de klant:

Een contract is een overeenkomst tussen twee of meer partijen die afdwingbare verplichtingen creëert. Contracten kunnen zowel schriftelijk als mondeling worden opgemaakt. Het sluiten van een contract varieert in juridische jurisdicties, bedrijfstakken en entiteiten. Alvorens een contract met een klant te verwerken binnen deze standaard, moet de entiteit eerst voldoen aan onderstaande criteria:

- a. Zowel klant als entiteit hebben het contract goedgekeurd.
- b. De entiteit kan de rechten van elke partij identificeren met betrekking tot de over te dragen goederen of diensten.
- c. De entiteit kan de betalingsvoorwaarden identificeren voor de over te dragen goederen of diensten.
- d. Het contract heeft een commerciële inhoud (dat wil zeggen dat het risico, de timing of het bedrag van de toekomstige kasstromen van de entiteit naar verwachting zal veranderen als gevolg van het contract)
- e. De entiteit is ervan verzekerd dat nagenoeg alle vergoeding ontvangen zal worden waarop zij recht heeft in ruil voor de goederen of diensten.

Contracten hebben geen vaste duur en kunnen op elk moment door een van de partijen worden beëindigd of gewijzigd. Andere contracten kunnen automatisch verlengd worden op basis van een periode die gespecificeerd is in het contract.

Contracten mogen gewijzigd worden, met goedkeuring van beide partijen. Een contractwijziging kan inhouden een wijziging in de reikwijdte, wijzigingsorder of prijs. Een contractwijziging kan schriftelijk als mondeling worden goedgekeurd. Als de contractpartijen de contractwijziging niet hebben goedgekeurd, blijft de entiteit de richtlijnen volgen op het bestaand contract tot het moment dat de contractwijziging is goedgekeurd.

Ad 2. Identificeer de prestatieverplichtingen in het contract

Alvorens een entiteit haar prestatieverplichting in een contract met een klant kan identificeren, identificeert de entiteit eerst de beloofde goederen of diensten in het contract. In een contract met een klant wordt expliciet vermeld de goederen of diensten die een entiteit belooft over te dragen

aan een klant. De geïdentificeerde goederen of diensten in een contract zijn echter niet beperkt tot de goederen of diensten die expliciet vermeld worden in een contract. Dit omdat een contract ook beloften kan bevatten die betrekking hebben op gebruikelijke bedrijfspraktijken of beleidsregels. Beloofde goederen of diensten bevat niet alle activiteiten die een entiteit moet ondergaan tot het vaststellen van een contract, voorbeeld een dienstverlener die administratieve werkzaamheden uitvoert ten behoeve van een contract met een klant.

Afhankelijk van het contract, omvatten de beloofde goederen of diensten het volgende:

- a. Verkoop van goederen geproduceerd door een entiteit
- b. Wederverkoop van goederen die door een entiteit zijn gekocht
- c. Wederverkoop van rechten op goederen of diensten die door een entiteit zijn gekocht
- d. Een contractueel overeengekomen taak uitvoeren voor een klant
- e. Een dienst verlenen om goederen of diensten te leveren/beschikbaar te stellen voor een klant op het moment dat de klant de beslist te ontvangen
- f. Als agent optreden van een ander partij om goederen of diensten over te dragen aan een klant.
- g. Rechten verlenen op goederen of diensten die in de toekomst door een klant wordt doorverkocht aan zijn klant.
- h. Een activa opzetten, produceren of ontwikkelen namens een klant
- i. Licenties verlenen
- j. Aankoop van aanvullende goederen of diensten.

Een klant kan profiteren van een goed of dienst, als deze gebruikt kan worden, verbruikt of verkocht voor een bedrag dat het economische voordelen oplevert. Een goed of een dienst is onderscheidend als de klant kan profiteren van het goed of dienst, hetzij op zichzelf of samen met andere middelen die direct beschikbaar zijn voor de klant.

Ad 3. Bepaal de transactieprijs

De transactieprijs wordt toegewezen aan alle afzonderlijke prestatieverplichtingen in een arrangement. Het geeft het bedrag weer van de vergoeding waar een entiteit verwacht recht te hebben in ruil van goederen of diensten. De transactieprijs is exclusief de omzetbelasting.

Omzet wordt verantwoord op het moment dat de entiteit voldoet aan de prestatieverplichting.

Ad 4. Wijs de transactieprijs toe aan de prestatieverplichting

De toewijzing van de transactieprijs heeft als doel dat een entiteit de transactieprijs toewijst aan elke prestatieverplichting (goed of dienst) in een bedrag welke een vergoeding weergeeft. Deze vergoeding verwacht de entiteit te ontvangen in ruil voor het overdragen van de beloofde goederen of diensten aan een klant. Dit doel kan bereikt worden, door de transactieprijs toe te wijzen aan elke in het contract geïdentificeerde prestatieverplichting op een zelfstandige verkoopprijsbasis.

Omzetverantwoording volgens IFRS 15

De Internationale Accounting Standard Board (IASB) heeft in mei 2014 IFRS 15 Opbrengsten uit contracten met klanten gepubliceerd. Deze nieuwe standaard is van toepassing vanaf de jaarrekeningen van 2018, waarbij eerdere toepassing is toegestaan.

De nieuwe richtlijnen zijn van toepassing op alle contracten met klanten, met uitzondering van IFRS 9 (financiële instrumenten), IFRS 4 (verzekeringscontracten) en IAS 17 (lease contracten).

Er wordt van een contract gesproken binnen een werkingssfeer alleen wanneer het een contract met een klant betreft. Een contract is een overeenkomst tussen twee of meer partijen die afdwingbare rechten en verplichtingen schept. Een klant is degene die een overeenkomst heeft gesloten met een entiteit om goederen of diensten te verkrijgen die een output zijn van de normale activiteiten van de entiteit. Indien de tegenpartij van een contract geen klant is, maar een partner die de risico's en voordelen bij het ontwikkelen van een product deelt met een entiteit, is IFRS 15 niet van toepassing. (EY handboek Jaarrekening 2018)

Het basisprincipe van IFRS 15 is dat entiteiten opbrengsten bepalen voor de levering van goederen of diensten op basis van de tegenprestatie waarop de onderneming verwacht recht te hebben.

IFRS 15 is 'control based', dit betekent dat bij een contract met een klant de afzonderlijke prestatieverplichtingen wordt geïdentificeerd en de opbrengsten worden toegewezen aan deze verplichtingen bij aanvang van de overeenkomst. Opbrengsten worden verantwoord wanneer de

beschikkingsmacht (control) over het bijbehorende goed of dienst wordt overgedragen aan de klant. (EY handboek Jaarrekening 2018)

Om het juiste tijdstip en bedrag van omzetverantwoording te bepalen moeten de volgende 5 stappen worden toegepast:

1. identificeer het contract met een klant;
2. identificeer de afzonderlijke prestatieverplichtingen binnen het contract;
3. bepaal de transactieprijs;
4. alloceer de transactieprijs aan de afzonderlijke prestatieverplichtingen; en
5. verantwoord de opbrengsten op het moment dat de entiteit voldaan heeft aan de individuele prestatieverplichting.

De 5 genoemde stappen zijn identiek als de stappen genoemd in paragraaf 2.4.

IFRS 15.35 vermeldt dat opbrengstverantwoording over de looptijd van het contract plaats vindt als een van de volgende voorwaarden is voldaan:

1. de klant ontvangt en consumeert gelijktijdig de voordelen uit de prestaties van de rechtspersoon naarmate de rechtspersoon presteert (vb schoonmaakdiensten verrichten bij de klant);
2. de prestaties van de rechtspersoon creëren of verbeteren een actief waarover de klant beschikkingsmacht heeft, terwijl het actief wordt gecreëerd of verbeterd (vb werkzaamheden verrichten aan het eigendom van de klant); of
3. de prestaties van de rechtspersoon creëren
4. geen actief met een alternatieve gebruiksmogelijkheid voor de rechtspersoon en de rechtspersoon heeft een afdwingbaar recht op betaling voor reeds betaalde prestaties.

(EY handboek Jaarrekening 2018)

Indien omzet niet wordt verantwoord over de looptijd van het contract, dan wordt omzet verantwoord op een specifiek moment en wel:

1. de rechtspersoon heeft een recht op betaling voor het actief
2. de klant heeft het juridisch eigendom van het actief

3. de rechtspersoon heeft het fysieke bezit van het actief overgedragen
4. de klant heeft de belangrijkste rechten op economische voordelen en de belangrijke risico's inzake het actief
5. de klant heeft het actief geaccepteerd.

Naast het vijfstappenmodel van IFRS 15 moet de onderneming specifieke kosten voor het aangaan en het vervullen van een contract geactiveerd wordt en wordt afgeschreven.

Contracten kunnen aangepast inzake prijsstelling en/of inhoud worden aangepast. IFRS 15 maakt een onderscheid tussen contractaanpassingen die aangemerkt worden als nieuw contract en aanpassingen die onderdeel zijn van het bestaand contract.

Indien aan onderstaande (IFRS 15.20) is voldaan, dan is er sprake van een nieuw contract:

1. de aanpassing houdt in dat nieuwe toezeggingen worden gedaan om goederen/diensten te leveren die als een afzonderlijke prestatieverplichting zijn aan te merken.
2. De hogere prijs van het contract is een weergave van de 'stand alone' prijs van de additionele goederen/diensten.

In alle andere gevallen worden aanpassingen beschouwd als onderdeel van het bestaand contract en de verwerking is afhankelijk van de situatie (IFRS 15.21):

1. De nog te leveren goederen/diensten van de op het moment van contractaanpassing staan niet los van de reeds geleverde goederen/diensten: de transactie prijs wordt geactualiseerd, de voortgang van de mate waarin aan de prestatieverplichting is voldaan wordt gemeten en een aanpassing daarin als gevolg van de contractaanpassing wordt als een positieve/negatieve inhaalpost op de opbrengsten verantwoord.
2. De nog te leveren goederen/diensten van de op het moment van contractaanpassing staan wel los van de reeds geleverde goederen/diensten: hierbij wordt het oud contract beëindigd en een nieuw contract wordt gesloten, waarbij de nog te verantwoorden transactieprij van het oud contract en de toename van de transactieprij als gevolg van de aanpassing worden samengenomen en toegerekend aan de nog te leveren goederen en diensten.
3. Een combinatie van beide verwerkingswijzen hierboven genoemd.

(EY handboek Jaarrekening 2018)

Overeenkomsten en verschillen tussen ASC 606 en IFRS 15

Overeenkomsten tussen ASC 606 en IFRS 15

ASC 606 en IFRS 15, opbrengsten van contracten met klanten, creëren gemeenschappelijk omzet verantwoordings richtlijnen voor GAAP en IFRS en zijn het resultaat van een joint project van de FASB en IASB.

Zowel ASC 606 en IFRS 15 zijn in hetzelfde jaar uitgegeven door respectievelijk de FASB en IASB. In 2016 hebben zowel de FASB en IASB enkele wijzigingen aangebracht. De wijzigingen in de richtlijnen hebben betrekking tot de beoordeling van het contract, het identificeren van prestatieverplichtingen, verantwoording voor licenties voor intellectuele zaken.

Verschillen tussen ASC 606 en IFRS 15

IFRS 15	ASC 606	Overweging van de voorbereiders
Stap 2: Verschillende goederen en diensten: verwerk- en verzend activiteiten - FASB beleid		
Geen beleidskeuze. Vanuit het bedrijf wordt er bepaald als er verzend- en verwerkactiviteit zich onderscheidt van de verzonden goederen (vb een prestatie verplichting). Indien dit het geval is, dan worden de inkomsten toegewezen aan de verzendactiviteit en wordt uitgesteld totdat verzending en verwerking plaatsvindt.	Er is wel beleidskeuze om verzend- en verwerkingsactiviteiten op te nemen zodra het de klant controle heeft verkregen over de gerelateerde goederen als voltooiing van de activiteit (vb geen prestatieverplichting). Alle opbrengsten en kosten worden toegekend bij ovedracht van controle vande goederen aan de klant.	Wanneer de klant controle heeft over de goederen voordat de goederen zijn verzonden. Dan kunnen verzend- en verwerkactiviteiten als een afzonderlijke prestatieverplichting gezien worden. Het US GAAP beleid vereenvoudigt de boekhouding en versnelt de herkenning van de opbrengsten en kosten mbt verzend- en verwerkingsactiviteit in vergelijking met IFRS.

Stap 3: Transactieprijs: Meet datum voor niet-contante betaling		
Specificeert geen meetdatum in het contract voor het ontvangen van niet-contante betaling.	Er wordt in het contract een meetdatum voor niet-contante betaling opgenomen.	Aandelen of advertenties vallen onder niet-contante betaling. Deze worden gemeten tegen de reële waarde voor opname in de transactieprijs. Reële waarde kan worden gemeten bij aanvang van het contract onder zowel IFRS als US GAAP. Andere datums (voor het ontvangen van de overweging) zijn aanvaardbaar onder IFRS 15, maar niet toegestaan volgens US GAAP.
Stap 3: Transactieprijs: omzetbelasting - FASB beleid		
Geen beleidskeuze. Het bedrijf beoordeeld of omzetbelasting en soortgelijke belastingen worden opgenomen namens een derde party (vb de overheid) op een juridische bij jurisdictie basis (dwz principaal vs agent evaluatie).	Beleidskeuze om alle belastingen te presenteren op een netto basis.	US GAAP vereenvoudigt de presentatie van de omzetbelasting. IFRS (IAS 18) vereist een principaal vs agent evaluatie voor de presentatie van de omzetbelasting. Dit kan resulteren dat op basis van IFRS de omzetbelasting gepresenteerd wordt op zowel netto als bruto basis.
Contractkosten: Terugboeken van contractverwerving- en contractverwerkingskosten door waardevermindering		
Verplicht	Verboden	Volgens IFRS, vindt terugboeking van een waardevermindering verlies plaats welke eerder erkend werd bij waardevermindering zodra dit is

		ophouden te bestaan. Elke terugboeking van de waardevermindering is beperkt tot de boekwaarde, na aftrek van de afschrijving, dat zou zijn geweest indien er geen waardeverminderingsverlies werd erkend.
Verkoop buiten de gewone activiteiten: verkoop van in wezen niet-financiële activa		
Verkoop van niet-financiële vaste activa zoals materiele vaste activa (IAS 16), immateriele vaste activa (IAS 38) en vastgoedbeleggingen (IAS 40) worden verantwoord op basis van de meet en het niet langer opnemen standaarden van IFRS.	Verkoop van niet-financiële vaste activa en substantieel niet-financiële vaste activa die zijn opgenomen in ASC 610-20 worden verantwoord volgens de richtlijn ASC 606 voor het gebruik van contract, scheiding, meting en het niet langer opnemen.	Voorbeeld een dochteronderneming dat alleen uit een gebouw bestaat: Volgens IFRS is de deconsolidatie richtlijn (IFRS 10) van toepassing en is winst of verlies gemeten met behulp van de reële waarde van verwachte opbrengsten. Terwijl US GAAP (ASC 610-20) de transactieprijs schat volgens de variabele overwegings richtlijn welke onder voorbehoud is.
Verlieslatende contracten: bepaling van voorzieningen voor verlieslatende contracten		

Verlieslatende contracten worden verantwoord onder IAS 37 Voorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa. Een voorziening wordt herkend wanneer de onvermijdelijke kosten om de verplichtingen na te komen onder een contract, de economische voordelen overschrijden.	US GAAP heeft geen algemeen richtlijn voor het herkennen van een voorziening voor verlieslatende contracten. In de plaats daarvan richt US GAAP zich op soorten contracten of op industrie specifieke regelingen. Huidige richtlijn is ongewijzigd behalve verliezen op lange termijn consructieve en productietype contracten waar een entiteit toegestaan is om de voorziening voor verliezen te bepalen bij zowel het contractniveau of prestatie verplichting.	IFRS en US GAAP zullen in de nabije toekomst niet op 1 lijn zijn.
Overgang: ingangsdatum voor niet-openbare bedrijven		
Jaarperiode die beginnen op of na januari 2018	Jaarperioden die beginnen na december 2017 of erna.	Niet-openbare entiteiten die een IFRS ouder hebben, zullen gebruik maken van een inkomsten standaard van een jaar eerder, vergeleken met wat nodig zou zijn volgens de US GAAP jaarrekening.
Overgang: definitie van voltooid contract		

Voltooid contract voor de doeleinden van transitie/overgang is een contract waarvoor het bedrijf alles heeft overgedragen van de goederen en diensten geïdentificeerd onder de oude IFRS, ongeacht of alle opbrengsten erkend zijn. Oude IFRS-opbrengsten richtlijnen blijft van toepassing om omzet of aanpassingen aan de inkomsten ontstaan uit voltooide contracten na de transitiedatum.	Voltooid contract voor de doeleinden van overgang is een contract waarvoor alle (of vrijwel alle) van de omzet werd opgenomen onder oud GAAP.	In een poging de overgang te vereenvoudigen, beide GAAP's staan het niet toepassen van de nieuwe vereisten toe bij voltooide contracten. Over het algemeen zijn overgangsopties iets anders tussen 2 GAAP's, zodat de openingsnummers mogelijk niet hetzelfde zijn onder IFRS en US GAAP.
Openbaarmakingen: resterende prestatieverplichtingen		
Het totale bedrag van de transactieprijs dat is toegewezen aan niet-vervulde of gedeeltelijk vervulde prestatieverplichtingen moet door een entiteit bekend gemaakt worden, ook de verwachting wanneer dit bedrag als inkomsten erkend zal worden, tenzij het contract een jaar of korter is of wanneer de entiteit in aanmerking komt voor het praktische hulpmiddel om opbrengsten op te nemen in het bedrag waarop het recht heeft deze te factureren.	Naast de 2 uitzonderingen genoemd in IFRS 15, wordt er bij ASC 606 toegestaan om geen variabele vergoeding mee te nemen in de openbaarmaking van de resterende prestatieverplichtingen, dit wanneer de variabele vergoeding betreft: een op verkoop of gebruik gebaseerde royalty is voor een licentie voor intellectueel eigendom; of voldoet aan de criteria om volledig te worden toegewezen aan een volledig ontevreden prestatieverplichting, of aan een geheel ontevreden afzonderlijk	Volgens IFRS 15 worden variabele vergoedingen alleen voor informatiedoeleinden geschat, zelfs als deze schattingen niet nodig zijn voor opname van de opbrengsten.

	goed of dienst die deel uitmaakt van een enkele prestatieverplichting onder de seriegids.	
Openbaarmakingen: tussentijdse openbaarmakingen		
Openbaarmaking van uitgesplitste inkomsten	Vergelijkbaar met jaarlijkse bekendmakingen - voorbeeld: uitgesplitste inkomsten, contractbalansen en resterende prestatieverplichtingen	IFRS 15 heeft minder informatievereisten voor tussentijdse financiële verslaggeving dan ASC 606.

(Revenue: Top 10 Differences Between IFRS 15 and ASC 606

<https://advisory.kpmg.us/articles/2017/top-10-differences-between-ifrs-15-and-asc-606.html>)

Verschillen IFRS en US GAAP: wat betreft de toelichting in de jaarrekening:

Toelichting: resterende prestatieverplichtingen	
IFRS 15	ASC 606
In twee situaties hoeft geen toelichting te worden gegeven. Een entiteit moet het totale bedrag van de transactieprijs dat is toegewezen aan niet-nagekomen of gedeeltelijk vervulde prestatieverplichtingen vermelden en wanneer zij verwacht dit bedrag als opbrengst op te nemen, tenzij: 1. Het contract een jaar is of korter; of 2. De entiteit in aanmerking komt voor het praktische uitzondering om opbrengsten op te nemen voor het	In vier situaties behoeft er geen toelichting te worden gegeven. Naast de 2 genoemde excepties onder de IFRS 15, staat ASC 606 toe dat variabele vergoeding niet wordt opgenomen in de toelichting op resterende prestatieverplichtingen wanneer variabele vergoeding: 1. Een op verkoop- of gebruik gebaseerde royalty is voor een licentie voor intellectueel eigendom; of 2. Voldoet aan de criteria om geheel te worden toegewezen aan een geheel niet vervulde prestatieverplichting, of

bedrag dat zij gerechtigd is te factureren.	aan een geheel niet vervuld onderscheiden goed of dienst die deel uitmaakt van een enkele prestatieverplichting volgens de richtlijn.
Toelichting: Tussentijdse rapportages	
Toelichting van uitgesplitste opbrengsten	Net als bij de jaarrekening ook bij tussentijdse rapportage toelichting geven op bijvoorbeeld uitgesplitste opbrengsten, saldi van contracten en de resterende prestatieverplichtingen.

2.5 Financiële rapportage in hyperinflatie economieën volgens IFRS en US GAAP

Hyperinflatie is sterker dan een normale inflatie. Bij een normale inflatie is er sprake van een prijsstijging van enkele procenten per jaar, terwijl hyperinflatie te maken heeft met dagelijkse prijsstijgingen.

Zowel IFRS en US GAAP hebben elk richtlijnen gegeven voor het identificeren en verantwoorden van economieën met hyperinflatie. IFRS heeft als richtlijn IAS 29 Financiële verslaggeving in economieën met hyperinflatie en US GAAP heeft als richtlijn ASC 830 Foreign Currency Matters, met name ASC 830-10-45-11 tot en met 45-17.

Hyper inflatoire economie volgens IFRS

IAS 29 werd uitgegeven in juli 1989 en is van toepassing voor perioden vanaf 1 januari 1990. IAS 29 heeft als doel om specifieke standaarden vast te stellen voor entiteiten die rapporteren in de valuta van een economie met hyperinflatie. Het basisprincipe is dat de jaarrekening in termen van de op de balansdatum geldende munteenheid moet worden vermeld. Met de algemene prijsindex worden aanpassingen gedaan, tussen de datum waarop de posten zijn ontstaan en de balansdatum. Monetaire posten die op de balansdatum in de munteenheid zijn worden niet

aangepast. Winst of verlies op de netto monetaire positie wordt opgenomen in de nettowinst en wordt apart bekendgemaakt.

Er wordt geen absoluut percentage vastgesteld, maar laat wel toen te beoordelen wanneer een herziening van de financiële overzichten noodzakelijk wordt.

IAS 29 somt vijf indicatoren van hyperinflatie op waarmee rekening moet worden gehouden, samen met andere relevante factoren, bij het analyseren van de economische omgeving van een land:

1. De algemene bevolking houdt haar vermogen bij voorkeur in niet-monetaire activa of in een relatief stabiele vreemde valuta. Bedragen in lokale valuta worden onmiddellijk geïnvesteerd om de koopkracht op peil te houden.
2. De algemene bevolking beschouwt geldbedragen niet in termen van de lokale valuta, maar in termen van een relatief stabiele valuta. Prijzen kunnen in die valuta worden vermeld.
3. Aan- en verkopen op krediet vinden plaats tegen prijzen die het verwachte koopkrachtverlies tijdens de kredietperiode compenseren, ook als die periode kort is.
4. Rente, lonen en prijzen zijn gekoppeld aan een prijsindex.
5. De cumulatieve inflatie over drie jaar nadert of overschrijdt 100%. Dit is echter niet bepalend en mag niet op zichzelf worden beschouwd

Indien een economie niet langer hyper inflatoir is en de entiteit stopt met het opstellen en presenteren van jaarrekeningen in overeenstemming met IAS 29, dan gelden de cijfers uitgedrukt in de munteenheid van de vorige verslagperiode als basis voor de daaropvolgende jaarrekening. (KPMG (2017). Hyperinflationary economies. Retrieved from <https://advisory.kpmg.us/articles/2017/hyperinflationary-economies.html>)

Hyper inflatoire economie volgens US GAAP

US GAAP volgt bij de beoordeling van een hyper inflatoire economie een twee stappen methode:

1. Het uitvoeren van een kwantitatieve analyse van de cumulatieve inflatie – elke economie met een cumulatieve inflatie gedurende de drie jaar voorafgaand aan het begin van de rapportageperiode van meer dan 100 procent wordt als hyper inflatoir beschouwd.

2. Als stap 1 resulteert in een cumulatief percentage van minder dan 100 procent, wordt een oordeel toegepast in een analyse van historische inflatietrends en andere relevante economische factoren.

Stap 1 kan als oordeel vereisen, als het gaat om landen in economische stress. Dit omdat er mogelijk geen enkele, betrouwbare algemene inflatie-index beschikbaar is voor de volledige periode van drie jaar.

Bedrijven moeten ook over passende controles beschikken om dergelijke economieën te monitoren. Zoals reeds vermeld, zijn er enkele verschillen in de IFRS- en US GAAP-benaderingen. De onderliggende gegevens over de economie moeten consistent worden gebruikt in beide beoordelingen. (KPMG (2017). Hyperinflationary economies. Retrieved from <https://advisory.kpmg.us/articles/2017/hyperinflationary-economies.html>)

Bovendien verschilt hyper inflatoire boekhouding onder US GAAP fundamenteel van die onder IFRS.

Overeenkomsten en verschillen tussen ASC 830 en IAS 29

De vereiste methodologieën voor hyper inflatoire boekhouding hebben meetverschillen tussen IFRS en US GAAP.

	IFRS	US GAAP
Hyper inflatoire economie	De cumulatieve inflatie over drie jaar nadert of overschrijdt 100% . Dit is echter niet bepalend en mag niet op zichzelf worden beschouwd.	Eke economie met een cumulatieve inflatie gedurende de drie jaar voorafgaand aan het begin van de rapportageperiode van meer dan 100 procent wordt als hyper inflatoir beschouwd.
Methodology	Indexering naar koopkracht op de rapportagedatum gevolgd door omrekening naar presentatievaluta.	De presentatievaluta van de groep wordt aangenomen als de functionele valuta van de buitenlandse activiteit (de ‘nieuwe functionele valuta’).

Toepassingsdatum	Het begin van de rapportageperiode waarin hyperinflatie wordt vastgesteld.	Het begin van de rapportageperiode (inclusief tussentijdse rapportageperioden) die volgt op die waarin hyperinflatie is vastgesteld.
Transitie	Het begin van de rapportageperiode waarin hyperinflatie wordt vastgesteld.	Prospectief – vanaf de aanvraagdatum.
Activa, passiva en eigen vermogen	Op de aanvraagdatum worden de beginsaldi van de verslagperiode aangepast aan de koopkracht op de verslagdatum, d.w.z. aangepast voor wijzigingen in een algemeen prijsindexcijfer. De eindsaldi van niet-monetaire posten worden aangepast voor veranderingen in de algemene prijsindex voor het jaar of vanaf de datum van verwerving, inbreng of herwaardering indien verworven, ingebracht of geherwaardeerd tijdens de periode. De winst of het verlies op de netto monetaire positie is opgenomen in winst of verlies.	Niet-monetaire activa en passiva: Op de toepassingsdatum worden de beginsaldi van niet-monetaire posten vastgesteld in de nieuwe functionele valuta op basis van de bedragen gerapporteerd in de groepsjaarrekening aan het einde van de direct daaraan voorafgaande verslagperiode. Op de toepassingsdatum worden de beginsaldi van niet-monetaire posten vastgesteld in de nieuwe functionele valuta op basis van de bedragen gerapporteerd in de groepsjaarrekening aan het einde van de direct daaraan voorafgaande verslagperiode. Vervolgens worden niet-monetaire posten in de toepasselijke literatuur verantwoord alsof ze altijd activa en passiva in de nieuwe functionele valuta zijn geweest.

		Monetaire activa en passiva: Op de aanvraagdatum worden monetaire posten van de buitenlandse activiteit op dezelfde manier behandeld als alle andere monetaire posten in vreemde valuta. Vervolgens worden monetaire posten geherwaardeerd in de nieuwe functionele valuta met behulp van de huidige wisselkoersen. Verschillen die voortvloeien uit de herwaardering van monetaire posten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen.
Baten, lasten en niet-gerealiseerde resultaten (OCI-Other Comprehensive Income)	Na de toepassingsdatum worden de inkomsten, uitgaven en OCI voor de periode aangepast voor wijzigingen in de algemene prijsindex vanaf de datum waarop ze voor het eerst werden erkend tot de rapporteringsdatum.	Na de aanvraagdatum worden inkomsten, uitgaven en OCI voor de periode gewaardeerd op basis van de historische wisselkoersen op de transactiedata. Een gemiddelde voor de periode kan worden gebruikt, zo niet wezenlijk verschillend van het gebruik van de individuele historische koersen.

(KPMG (2017). Hyperinflationary economies. Retrieved from <https://advisory.kpmg.us/articles/2017/hyperinflationary-economies.html>)

Voor wat betreft de toelichtingen zijn er geen materiele verschillen tussen IFRS en US GAAP.

Hoofdstuk 3: Case GOw2

3.1 Inleiding

GOw2 Energy Suriname N.V. werd op 23 maart 1962 opgericht onder de naam Suritex N.V. Het bedrijf werd opgericht omdat Texaco, zijnde een buitenlandse maatschappij, geen gronden in Suriname als eigendom mocht hebben.

De multinationals SHELL en ESSO werden rond dezelfde tijd als TEXACO actief op de Surinaamse markt. De bedrijven zorgden voor de import en distributie van motorbrandstoffen en smeermiddelen naar en in Suriname. In 2001 vond een fusie plaats van de energie giganten CHEVRON en TEXACO, zo ontstond de nieuwe maatschappij CHEVRON en TEXACO. De naam van de maatschappij veranderde in Chevron met bijbehorend drie brands; Chevron, Texaco en Caltex. De branche office in Suriname veranderde ook in Chevron en bleef werken met het merk Texaco.

In de afgelopen jaren stopten of verkochten verschillende grote multinationals hun “downstream” operaties in Suriname. Chevron deed dit als laatste in 2010/2011. Staatsolie Maatschappij Suriname besloot toen om de operaties in Suriname van Chevron over te nemen. Dit gebeurde op 1 September 2011, waarbij tijdens de overname alle bedrijfseigendommen van de Chevron vestiging in Suriname bezit werden van Staatsolie. Daarbij veranderde de bedrijfsnaam in Suritex N.V., Staatsolie mocht voor een bepaalde periode nog wel gebruik maken van het merk “Texaco”.

In 2012 werd een campagne gelanceerd “Kis’ a grani” waarbij alle Surinamers de kans kregen om mee te denken over een nieuwe naam. De nieuwe merknaam werd “GOw2” en bij de lancering van het merk op 13 december 2013, veranderde ook de naam van het bedrijf officieel in “GOw2 Energy Suriname N.V.”. Het bedrijf GOw2 Energy Suriname N.V. bedient met een geheel eigen identiteit, merk en waarden de verschillende sectoren van Suriname met haar energiebrandstoffen.

3.2 Omzetverantwoording bij GOw2 volgens US GAAP

De jaarrekening over het boekjaar 2018 is opgesteld in overeenstemming met de algemeen aanvaarde grondslagen in de Verenigde Staten (US GAAP). Deze vereisen het gebruik van schattingen en veronderstellingen die van invloed zijn op de activa, passiva, baten en lasten die in de financiële overzichten worden gerapporteerd, evenals bedragen die zijn opgenomen in de toelichtingen, inclusief toelichting van voorwaardelijke verplichtingen. Hoewel het bedrijf de beste schattingen en beoordelingen gebruikt, kunnen de werkelijke resultaten afwijken van deze schattingen naarmate zich toekomstige bevestigende gebeurtenissen voordoen.

Schattingen en veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van boekhoudkundige schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden verwerkt.

Opbrengsten uit de verkoop van olie en smeermiddelen worden opgenomen wanneer het bedrijf de significante risico's en voordelen van eigendom heeft overgedragen aan de koper en geen controle meer heeft of managementbetrokkenheid bij de goederen behoudt en op betrouwbare wijze meetbaar is. De kostprijs verkopen wordt geregistreerd in dezelfde periode waarin verkopen worden opgenomen en overige vorderingen worden opgenomen in de periode waarin deze worden verdiend. Voorschotten van klanten in afwachting van leveringen worden opgenomen als uitgestelde opbrengsten.

3.3 Omzetverantwoording bij GOw2 volgens IFRS 15

Ingaande het boekjaar 2019 is GOw2 overgegaan tot het opstellen van de jaarrekening op basis van IFRS. Voor dit transitie proces kan gesteld worden dat 1 januari 2018 de adoptiedatum is, de cijfers per 31 december 2018 moeten omgezet worden naar IFRS, deze zijn de vergelijkende cijfers. 31 december 2019 betreft de transitiedatum, waarop de eerste volledige jaarrekening dient te worden uitgebracht.

GOw2 heeft IFRS 15 toegepast op basis van de gewijzigde retroactieve methode, waarbij er een keuze gemaakt kan worden om de norm toe te passen: op alle contracten op de datum van eerste

toepassing of alleen op contracten die op deze datum nog niet zijn voltooid. GOw2 heeft ervoor gekozen om de norm per 1 januari 2018 toe te passen op alle contracten. Op basis van analyse uitgevoerd door GOw2 zijn er geen significante wijzigingen in de timing en bedragen van bestaande omzetcontracten onder IFRS 15 in vergelijking met de richtlijnen van US GAAP. Financieel overzichtsposten werden niet beïnvloed op 1 januari 2018 en voor het jaar eindigend op 31 december 2018 als gevolg van de toepassing van IFRS 15.

	Post van de jaarrekening	Impact	2018	2019	2020	Totaal
IFRS	Omzetten uit contracten	Winst en Verlies	951,195,000	887,447,000	766,126,000	2,604,768,000
US GAAP	Omzetten uit contracten	Winst en Verlies	951,195,000	887,447,000	766,126,000	2,604,768,000
US GAAP vs IFRS	Omzetten uit contracten	Winst en Verlies	-	-	-	-

IFRS 15 maakt gebruik van het 5 stappen-model voor het bepalen van de omzetverantwoording. Voor de transitie wordt in kaart gebracht hoe de huidige contracten opgebouwd zijn. Voor de keuze van de contracten is gebruik gemaakt van een klanten overzicht over 2019, waarbij de contracten van de 3 grootste klanten wordt behandeld in dit paragraaf. Hierbij zijn de intercompany contracten niet in acht genomen. De grootste klanten gekozen op basis van de verkoop in 2019.

De 3 grootste klanten zijn:

1. KLM Royal Dutch Airline
2. Kewalbansing Ramnath
3. Zhou Bangkuan Moengo

Ad 1. KLM Royal Dutch Airline

1. *Identificeer de overeenkomst(en) met de klant:* In het contract wordt de klant geïdentificeerd als te zijn de koper ‘buyer’, in dit geval KLM Royal Dutch Airlines en GOw2 Energy Suriname N.V. als te zijn de verkoper ‘seller’. Het contract is initieel voor

de periode 1 november 2016 tot en met 31 december 2018. Op 1 januari 2019 is dit vervolgens weer met 2 jaar verlengd.

2. *Identificeer de prestatieverplichtingen in het contract:* De prestatieverplichting in het contract is de levering van Fuel (Aviation jet fuel). De verkoper garandeert dat de verkochte Fuel aan de vereisten voldoet zoals vastgesteld door de regelgevende overheidsinstantie. Indien een dergelijke eis leidt tot afwijking van de overeengekomen specificatie, zal de verkoper de koper hiervan vooraf op de hoogte stellen en is voorafgaande toestemming van de koper vereist voor levering van brandstof.
3. *Bepaal de transactieprij:* De transactierij is gebaseerd op een formule en omvat een variabel en vast tarief. Er is een betalingsvoorwaarde vastgesteld van maximum 40 dagen. De transactieprij wordt aangepast op basis van veranderingen in de wereld markt prijzen voor de grondstof, welke gevolgen heeft voor toekomstige leveringen van het betreffend product.
4. *Wijs de transactieprij toe aan de prestatieverplichtingen in de overeenkomst:* De verkoper garandeert dat de door hem geleverde brandstof voldoet aan de voorwaarden vermeld in de specificaties: Joint Fueling System Check list, Kerosine Type Fuel; ASTM D 1655, Jet-A; ASTM D, Jet-A-1; DERD 2494, Jet-A-1; IATA Guidance Material for Aviatin Turbine Fuels, Jet-A-1; Canadian specifications Can/CGSB-3.23-M86, Jet A Fuel. Verder moet de brandstof voldoen aan de regelgeving vastgesteld door de overheidsinstantie. Indien er een wijziging treedt, zal de verkoper de koper hiervan vooraf op de hoogte stellen. De verkoper is verantwoordelijk voor de verkoop en de levering. En de koper is verantwoordelijk voor de hoeveelheid aankoop zoals is afgesproken tussen koper en de verkoper. Mogelijke wijzigingen in de hoeveelheid worden niet uitgesloten. De koper zal grote wijzigingen vooraf aangeven aan de verkoper.
5. *Verantwoord de opbrengsten op het moment dat de entiteit voldaan heeft aan de individuele prestatieverplichting:* De brandstof wordt geleverd tot aan de vliegtuigtank van de koper ('into-plane delivery'). Hiermee wordt eindigt de prestatieverplichting van de verkoper. De brandstof wordt onderworpen aan een kwaliteitscontrole. De koper ontvangt halfmaandelijks een factuur op basis van de werkelijke verkoop van de brandstof. Dit heeft geen materiële impact op de financiële situatie.

Ad 2. Kewalbansing Ramnath

1. *Identificeer de overeenkomst(en) met de klant:* In het contract wordt de klant omschreven als te zijn de retailer, dhr Ramnath Kewalbansing, en de verkoper wordt omschreven als te zijn de company, GOw2 Energy Suriname N.V. Het contract is getekend op 1 november 2017 voor de duur van 3 jaar.
2. *Identificeer de prestatieverplichtingen in het contract:* Partijen komen overeen dat de retailer gehouden een minimum aan motorbrandstof af te nemen bij de company: Diesel 300,000 liters en Unleaded 550,000 liters. De bestellingen moeten minimaal 24 uur voor de levering geplaatst worden, te rekenen van de ontvangst van de bestelopdracht tot de levering van de brandstof. Bestellingen van motorbrandstoffen dienen gelijk te zijn aan een volle trucklading of een minimumlading van 10,000 liters. Indien er onvoldoende opslagcapaciteit is op het service station en de besteltruck met een deel van de bestelde brandstof het pompstation moet verlaten, zal de retailer een afhandelingsvergoeding betalen aan de company.
3. *Bepaal de transactieprijs:* De olieproducten worden verkocht en geleverd door de company tegen groothandelsprijzen door de wet vastgesteld. De afhandelingsvergoeding hierboven genoemd, bedraagt 0.05 USD per liter van de geretourneerde hoeveelheid. Betalingen door de retailer aan de company voor de olieproducten dienen voorafgaand aan de levering te geschieden middels een storting of elektronische overmaking op de bankrekening van de company.
4. *Wijs de transactieprijs toe aan de prestatieverplichtingen in de overeenkomst:* Company zal alle benodigde olieproducten leveren aan de retailer op basis van de CIF (Incoterms 2010) bij het service station. Retailer zal haar olieproducten uitsluitend van de company afnemen. De hoeveelheid brandstof in de opslagtanks dient na elke levering door de company maximaal 90 % van de opslaghoud te zijn en de retailer zorgt ervoor dat er minimaal 60 % beschikbaar is.
5. *Verantwoord de opbrengsten op het moment dat de entiteit voldaan heeft aan de individuele prestatieverplichting:* Eigendom en risico van de company wordt overgedragen aan de retailer zodra de motorbrandstof/kerosine vanuit de besteltruck de fill tube connectie (vulbuisaansluiting) van de opslagtanks op het service station passeert. In het geval van de smeermiddelen, dit gebeurt na afgifte van de smeermiddelen aan de

retailer door middel van accordering van de afgifte bon. Elke levering wordt gecontroleerd en geregistreerd en wordt getekend door een vertegenwoordiger van de retailer. Dit is dan definitief en bindend voor beide partijen voor wat betreft de hoeveelheid en kwaliteit van de motorbrandstof/kerosine.

Ad 3. Zhou Bangkuan Moengo

1. *Identificatie van het contract met de klant:* Twee begrippen dienen verder geconcretiseerd te worden, namelijk ‘het contract’ en ‘de klant’. De klant is de partij die een contract sluit met een onderneming die goederen/diensten verstrekt in ruil voor een vergoeding. In dit geval is het duidelijk aangegeven dat Zhou Bangkuan de klant is, hier omschreven als te zijn de ‘koper’. Het contract is gesloten met de verkoper Suritex (voormalige naam van GOw2). Koper en verkoper komen overeen dat koper zal kopen van verkoper het product ingevolge de bepalingen in het contract. Elke partij zal zich houden aan de verplichtingen vermeld in het contract. Het contract is getekend op 1 augustus 2013 voor de duur van 3 jaar. De producten die afgenomen worden zijn: Unleaded, Diesel en Kerosine.
2. *Identificeer de afzonderlijke prestatieverplichtingen binnen het contract:* De rechten van de partij ten aanzien van goederen/diensten zijn geïdentificeerd. Zowel de verplichtingen van koper als de rechten van de verkoper staan vermeld in het contract. De koper besteld niet minder dan 10,000 liter per product per keer. Er is een maandelijkse afname van 180 K liters per maand Diesel en 50 K liters per maand Unleaded. De koper zal niet minder dan 10,000 liter per product per keer bestellen.
3. *Bepaal de transactieprijs:* De transactieprijs is bepaald en was volgens het contract met als ingangsdatum 1 augustus 2013 srd 0.23. Betaling voor de producten geschiedt middels geautoriseerde bankcheques, rechtstreekse storting of elektronische overmaking van gelden naar een door de verkoper aangegeven bankrekening.
4. *Alloceer de transactieprijs aan de afzonderlijke prestatieverplichtingen:* Aangezien er slechts 1 transactieprijs is, wordt deze volledig toegekend aan de levering van de producten.
5. *Verantwoord de opbrengsten op het moment dat de entiteit voldaan heeft aan de individuele prestatieverplichting:* Risico en eigendom van de verkoper wordt overgedragen aan de koper op het moment dat de product en het uitlaafens van de loading truck verlaat. Elke levering moet voldoen aan de veiligheidsvereisten en bedrijfsprocedures van de verkoper.

3.4 Hyperinflatie in Suriname

Suriname is geïdentificeerd als een economie met hyperinflatie op basis van de driejarige cumulatieve inflatiecijfers van 98% en 108%, gemeten aan het einde van 2016 en 2017 respectievelijk. De 98% is tot stand gekomen over de inflatie cijfers van eind 2013 t/m eind 2016 en de 108% is tot stand gekomen over de inflatie cijfers van eind 2014 t/m eind 2017. Zoals IMF verwacht had, was de cumulatieve 3-jaars inflatie eind 2018 nog steeds hoog, maar de inflatie op jaarbasis was 9.3% in 2017. Er werd verwacht dat Suriname eind 2018 niet meer hyper inflatoir zou zijn, maar de verdere monitoring wel vereist wordt. Andere hyper inflatoire kenmerken van de economische omgeving werden geïdentificeerd, zoals

1. de algemene bevolking beschouwt geldbedragen in termen van een relatief stabiele vreemde valuta, aangezien prijzen vaak in stabiele vreemde valuta worden genoteerd,
2. verkopen en aankopen op krediet vinden plaats op prijzen die het verwachte verlies aan koopkracht compenseren, en
3. de algemene bevolking houdt het vermogen liever in niet-monetaire activa of in een relatief stabiele vreemde valuta. (Hyperinflationary economies (EY 2018))

De inflatie in Suriname ziet er sinds 2016 er als volgt uit:

Jaar	Indexcijfers	Cumulatieve inflatie
2016	119.4	98%
2017	130.5	108%
2018	137.6	76%
2019	143.4	20%
2020	230.9	77%

3.5 De impact van de hyperinflatie op de financial statement van GOw2

Jaar	Indexcijfers	Cumulatieve inflatie	IFRS	US GAAP
2016	119.4	98%	Wel hyperinflation accounting	Geen hyperinflation accounting
2017	130.5	108%	Wel hyperinflation accounting	Geen hyperinflation accounting
2018	137.6	76%	Geen hyperinflation accounting	Wel hyperinflation accounting
2019	143.4	20%	Geen hyperinflation accounting	Geen hyperinflation accounting
2020	230.9	77%	Geen hyperinflation accounting	Geen hyperinflation accounting

Op basis van de cumulatieve inflatiecijfers zou er volgens IFRS in 2016 en 2017 hyperinflatie accounting toegepast worden, vanwege de 98% in 2016 en 108% in 2017. Terwijl volgens US GAAP dit niet het geval zou zijn. Volgens US GAAP zou hyperinflatie accounting pas toegepast worden in het jaar 2018 op basis van de cumulatieve inflatie cijfer van eind 2017 namelijk 108%. *IFRS: beoordeling van een hyper inflatoire economie.*

De hyperinflatie in Suriname heeft impact gehad op de cijfers van GOw2. De functionele valuta van GOw2 is de Surinaamse dollar, daarom moesten de niet-monetaire activa en passiva van GOw2 worden geherwaardeerd. IAS 29 Financiële verslaggeving in economieën met hyperinflatie vereist dat het management de jaarrekeningen van entiteiten waarvan de functionele valuta de valuta is van een economie met hyperinflatie, herformuleert in de huidige koopkracht op de balansdatum. Uit het jaarverslag van Staatsolie in 2017 zijn er enkele aanpassingen op basis van IFRS standaarden in de cijfers van GOw2. De aanpassingen resulteerden in een stijging van de materiele vaste activa van US\$ 2.252.000, een stijging van de uitgekeerde premies van US\$ 755.000 en een geldelijke winst van US\$ 1.497.000 per 31 december 2016 die in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening is opgenomen.

Over het boekjaar 2019 heeft GOw2 voor de eerste keer een jaarverslag uitgekeerd volgens de standaarden van IFRS. Door de hyperinflatie zijn er enkele aanpassingen in de cijfers van 2018. De aanpassingen resulteerden in een verhoging van de Materiele vaste activa van SRD 22,261,915 per 1 januari 2018 en een verhoging van de uitgiftepremies van SRD 7.000.000 per 1 januari en 31 december 2018. Per 31 december 2018 resulteerden deze aanpassingen in een verhoging van

de Materiele vaste activa ad SRD 19,497,288 met een afschrijvingen P&L impact van SRD 2,757,537.

IFRS	Cumulatieve inflatie		98%	108%				SRD
	Post van de jaarrekening	Impact	2016	2017	2018	2019	2020	Totaal
toe-(af)name	Materiele vaste activa	Balans	16,562,837	5,699,078	-	-	-	22,261,915
toe-(af)name	Aandelen kapitaal	Balans	(5,577)	(1,513)	-	-	-	(7,090)
toe-(af)name	Resultaat boekjaar	Balans	(12,897,406)	(6,599,882)	-	-	-	(19,497,288)
(toe)-afname	Gains&losses	Winst en Verlies	(3,659,854)	902,317	-	-	-	(2,757,537)

US GAAP: beoordeling van een hyper inflatoire economie

Het uitvoeren van een kwantitatieve analyse van de cumulatieve inflatie. Elke economie met een cumulatieve inflatie van meer dan 100 procent gedurende de drie jaren voorafgaand aan het begin van de rapportageperiode wordt als hyper inflatoir beschouwd.

Jaar	Inflatie	Cumulatieve Inflatie
2013	60.3	
2014	62.6	
2015	78.4	
2016	119.4	98%
2017	130.5	108%
2018	137.6	76%
2019	143.4	20%
2020	230.9	77%

Volgens US GAAP was de Surinaamse economie een hyper inflatoire economie omdat de drie jaar cumulatieve inflatie per 31 december 2017, 108% bedroeg.

De boekhoudkundige verwerking van buitenlandse activiteiten in een economie met hyperinflatie:

Volgens beide GAAP's wordt, zodra een economie is geïdentificeerd als hyper inflatoir, de boekhouding die op groepsniveau vereist is voor buitenlandse activiteiten in die economie aanzienlijk anders dan voorheen.

Bovendien verschilt hyper inflatoire boekhouding onder US GAAP fundamenteel van die onder IFRS vanwege het verschil in de methode die gehanteerd wordt.

In het geval van Suriname hebben wij gezien dat hyperinflatie (108%) is vastgesteld aan het eind van 2017. Onder IFRS zou hyper inflatoire boekhouding van toepassing zijn op het heel jaar 2017 en de vergelijkende periode. Voor US GAAP begint hyper inflatoire boekhouding pas in 2018. GOW2 heeft haar jaarrekening in 2018 opgesteld op basis van US GAAP, maar heeft hierbij geen rekening gehouden met deze richtlijn. Op het niveau van de moedermaatschappij werden de cijfers van GOW2 gecorrigeerd op basis van IFRS. Er is dus geen hyperinflatie boekhouding op basis van US GAAP.

De boekhouding van GOW2 zou als volgt gevoerd moeten worden:

1. Toepassing van hyperinflatie accounting vanaf 1 januari 2018. De rapportage periode vlak na het vaststellen van hyperinflatie.
2. De presentatie valuta van de groep wordt overgenomen als de functionele valuta van GOW2. In dit geval moeten de boeken van GOW2 in USD worden bijgehouden in plaats van SRD. GOW2 heeft dus een nieuwe functionele valuta.
3. Prospectief – vanaf de toepassingsdatum.
4. Activa, Passiva en het Eigen Vermogen:

- a. Niet-monetaire activa en passiva

Op de toepassingsdatum worden de beginsaldi van niet-monetaire posten vastgesteld in de nieuwe functionele valuta (USD) op basis van de bedragen gerapporteerd in de groepsjaarrekening (de geconsolideerde jaarrekening van Staatsolie) aan het einde van 2017.

Vervolgens worden niet-monetaire posten verantwoord alsof ze altijd activa en passiva in de nieuwe functionele valuta (USD) zijn geweest.

b. Monetaire activa en passiva

Op de toepassingsdatum worden monetaire posten van de buitenlandse activiteit op dezelfde manier behandeld als alle andere monetaire posten in vreemde valuta. Vervolgens worden monetaire posten geherwaardeerd in de nieuwe functionele valuta met behulp van de huidige wisselkoersen.

c. Verschillen die voortvloeien uit de herwaardering van monetaire posten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

5. Opbrengsten, kosten en other comprehensive income (OCI):

Na de datum van toepassing van hyperinflatie accounting worden baten, lasten en OCI voor de periode gewaardeerd op basis van de historische wisselkoersen op de transactiedata. Een gemiddelde voor de periode kan worden gebruikt als deze niet wezenlijk verschillend is van de individuele historische koersen.

Hoofdstuk 4: Conclusie en Aanbevelingen

Conclusies

Met de aannahme van de wet op de jaarrekening in 2017 moeten bedrijven die voldoen aan de eisen gesteld in de wet een jaarrekening opmaken op basis van de IFRS standaarden.

Staatsolie is in 2018 begonnen met de transitie naar IFRS waarna de dochtermaatschappijen volgden. GOW2 heeft in 2019 de overstap gemaakt naar IFRS.

De transitie van de huidige GAAP naar IFRS brengt heel wat werk met zich mee waarmee organisaties rekening moeten houden, maar kan ook een enorme impact hebben op de financiële positie van de organisatie. Het was daarom interessant te kijken naar de gevolgen van IFRS bij GOW2. Het hanteren van IFRS heeft dus geen noemenswaardige implicatie voor de omzetten en de financiële positie van GOW2.

Ook bij GOW2 is de conclusie dat er geen significante wijzigingen zijn in de timing en bedragen van bestaande omzetcontracten onder IFRS 15. De cijfers op 1 januari 2018 en voor het jaareinde op 31 december 2018 werden niet beïnvloed als gevolg van de toepassing van IFRS 15.

	Post van de jaarrekening	Impact	2018	2019	2020	Totaal
IFRS	Omzetten uit contracten	Winst en Verlies	951,195,000	887,447,000	766,126,000	2,604,768,000
US GAAP	Omzetten uit contracten	Winst en Verlies	951,195,000	887,447,000	766,126,000	2,604,768,000
US GAAP vs IFRS	Omzetten uit contracten	Winst en Verlies	-	-	-	-

Om een gedegen analyse van de contracten te doen is het van belang een goed beheer van de contracten waar de voorwaarden duidelijk zijn vastgelegd. Dit is niet altijd het geval en worden termen niet eenduidig gebruikt.

Bij het onderzoek is er ook gekeken naar de financiële rapportage in een economie van hyperinflatie. Dit was interessant omdat er in Suriname de afgelopen jaren meerdere keren sprake is geweest van hoge inflatie. Uit het onderzoek kan geconcludeerd worden dat er belangrijke verschillen bestaan tussen IFRS en US GAAP die te maken hebben met:

1. Het vaststellen van hyperinflatie
2. De methode van het verwerken in de administratie bij hyperinflatie.

Afhankelijk van de standaard die wordt toegepast zal het resultaat en de positie anders worden weergegeven.

Zowel US GAAP als IFRS kijken naar de cumulatieve inflatiecijfers van de afgelopen 3 jaren. Echter is bij IFRS sprake van hyperinflatie als het cijfer 100% nadert en bij US GAAP als het cijfer meer dan 100% is. Door deze benadering was volgens IFRS al in 2016 sprake van hyperinflatie en daardoor toepassing van hyperinflatie accounting terwijl bij US GAAP dit pas het geval was in 2018.

Indien er sprake is van hyperinflatie is de toepassing van hyperinflatie accounting ook verschillend.

Onder IFRS vindt de rapportage nog in dezelfde functionele valuta (SRD) plaats. Hierbij worden de cijfers geïndexeerd op basis van de koopkracht op de datum van rapportage.

Onder US GAAP: de presentatie(rapportage)valuta van de groep wordt aangenomen als de functionele valuta. In het geval van GOW2/Staatsolie wordt dit de USD.

Op basis van bovenstaande is de volgende wijziging in het resultaat en de positie per 31 december 2017:

Post van de jaarrekening	Impact	IFRS	US GAAP	Vershil
Materiele vaste activa	Balans (toename)	22,261,915	0	22,261,915
Aandelen kapitaal	Balans (toename)	7,090	0	7,090

Resultaat boekjaar	Balans (toename)	19,497,288	0	19,497,288
Baten en Lasten	Winst en Verlies (toename)	2,757,537	0	2,757,537

Onder IFRS is er een hogere balanswaarde en resultaat.

Volgens US GAAP zou er in de US GAAP jaarrekening in 2018 sprake zijn van hyperinflation accounting. Om hyper inflatoire accounting toe te passen zou de functionele valuta USD moeten zijn, dit betekent een aparte USD administratie zou moeten worden bijhouden. Dit is niet gebeurd bij GOW2, waardoor het complexer wordt om de hyperinflatie op basis van US GAAP vast te stellen.

Aanbevelingen

Een goed beheer van de contracten is van belang voor een juiste en volledige administratie die in lijn is met de IFRS standaarden. Van belang is dat de contractvoorwaarden duidelijk zijn voor de administratie en deze beoordeeld kunnen worden op basis van IFRS 15. Eenduidige hantering van termen in de contracten is ook belangrijk voor een goed begrip van de contracten. Nu wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van verschillende termen voor de koper en verkoper. Een goede opzet van een goede contracten administratie wordt aanbevolen, waarbij o.a. een vast formulier wordt voor het opmaken van de contracten.

Hyperinflation accounting is een complexe standaard waar personeel goed in getraind moeten worden. Indien de jaarrekening nog steeds volgens de US GAAP standaarden opgemaakt zou worden, dan zou dit betekenen dat een aparte administratie bij gehouden moet worden in USD. Aan het eind van 2017 was volgens US GAAP sprake van hyperinflatie en zou GOW2 dus van begin 2018 hiermee rekening moeten houden bij de inrichting van de administratie. Dit is bij GOW2 niet gebeurd in 2018. Uiteindelijk is GOW2 in 2019 overgestapt naar IFRS. Het wordt aanbevolen om de standaarden goed bij te houden en conform de eisen in de standaarden de administratie te doen. Dit zal ervoor zorgen dat de jaarrekening te allen tijde in overeenstemming is met de standaarden en dat belangrijke wijzigingen/updates niet gemist worden.

Ten slotte kan worden aanbevolen dat een conversie naar IFRS meer dan een boekhoudkundige oefening is. De transitie heeft o.a. gevolgen voor systemen, processen, mensen en met al deze gebieden moet GOw2 rekening houden bij het doorvoeren van een conversie. Belangrijk hierbij is dat er een plan wordt opgesteld met als eerste stap het uitvoeren van een beoordeling (gap-analyse) van de huidige administratie. Het is van vitaal belang om de gebieden te identificeren waar zich verschillen zullen voordoen en om de organisatie te helpen bij de implementatie. Voor een succesvolle implementatie moet ook rekening gehouden worden met een tijdige betrokkenheid van de externe accountant. Het tijdig betrekken van de externe accountant heeft voordelen o.a.:

1. De organisatie zal memo's moeten voorbereiden voor verschillende 'complexe' standaarden hoe die zijn toegepast. Het vroegtijdig aanbieden van die memo's aan de externe accountant ter beoordeling, zorgt ervoor dat indien nodig tijdige correctie kan plaatsvinden waardoor er geen vertraging optreedt bij de oplevering van de geauditeerde jaarrekening.
2. Potentiële problemen die bij de transitie worden geïdentificeerd worden vroegtijdig besproken met de accountant en opgelost.
3. De organisatie krijgt in 'realtime' feedback in plaats van achteraf bij de uitvoering van de controle en is de druk bij de jaarrekening controle minder.

Ook kan worden aanbevolen dat vanwege de overstap naar een nieuwe standaard er een trainingsprogramma ontworpen moet worden en uitgevoerd om te voldoen aan de verschillende behoeften van specifiek bedrijfspersoneel gedurende alle fasen van het IFRS-implementatieproject.

Lijst van geraadpleegde bronnen

Primaire bronnen:

DNA. (2017). WET van 24 september 2017, houdende regels inzake de jaarrekening en wijziging van het Wetboek van Koophandel en Wet Coöperatieve Verenigingen (Wet op de Jaarrekening).

Ernst & Young (2018). EY handboek Jaarrekening 2018. Toepassing van de Nederlandse wet- en regelgeving en IFRS. Ernst & Young Accountants LLP

Joanne M. Flood (2013). Wiley GAAP 2014: Interpretation and Application of Generally Accepted Accounting Principles. Wiley.

McConnel, P. (2014). Revenue recognition: finally, a Standard approach for all. Retrieved from <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/resources-for/investors/investor-perspectives/investor-perspective-jun-2014-1.pdf>

Secundaire bronnen:

Algemeen Bureau voor de Statistiek (2019). Stichting algemeen bureau voor de statistiek (ABS-25maart 2019). Consumentenprijsindexcijfers en inflatie over februari 2019. Retrieved from <https://statistics-suriname.org/wp-content/uploads/2019/04/CPI-feb-2019.pdf>

BDO Suriname (2017). Publicatie wet op de jaarrekening. Retrieved from <https://www.bdo.sr/en-gb/news/2017/publicatie-wet-op-de-jaarrekening>

Ernst & Young Global Limited (2016). US GAAP/IFRS accounting differences identifier tools. Retrieved from https://www.ey.com/en_gl

Ernst & Young Global Limited (2018). Presentation and disclosure requirements of IFRS 15. Retrieved from https://www.ey.com/en_gl

Ernst & Young Global Limited (2019). Applying IFRS A closer look at IFRS 15, the revenue recognition standard IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers. Retrieved from https://assets.ey.com/content/dam/ey-sites/ey-com/en_gl/topics/ifrs/ey-applying-revenue-september-2019.pdf

Ernst & Young Global Limited (2019). Good First-time Adopter – Illustrative Financial Statements 2019. Retrieved from https://www.ey.com/en_gl

Ernst & Young Global Limited (2019). Transition Resource Group for Revenue Recognition. Retrieved from https://www.ey.com/en_gl

Financial Accounting Standards Board (2016). Revenue from Contracts with Customers (Topic 606). Retrieved from <https://asc.fasb.org/imageRoot/32/79982032.pdf>

Financial Force (2017). Revenue recognition. Retrieved from <https://www.financialforce.com/learn/revenue-recognition/complying-with-asc-606-and-ifs-15/>

Jaarverslagen GOw2 2016 t/m 2020

KPMG (2017). Hyperinflationary economies. Retrieved from <https://advisory.kpmg.us/articles/2017/hyperinflationary-economies.html>

KPMG (2017). Revenue: Top 10 Differences Between IFRS 15 and ASC 606. Retrieved from <https://advisory.kpmg.us/articles/2017/top-10-differences-between-ifs-15-and-asc-606.html>